

PELLERIN RUNMENGOL

922

War don : { *Santez Mari, mam Doue....*
Pe : Ele euz ar Baradoz....

Ann Tad Santel Pius Nao, en devoa bet klevet
Zo enn eskopti Kemper eunn douar benniget
Leac'h ma plij gant Mamm Doue, Gwerc'hez holl-c'halloudeg,
Digemer pobl Breiz-Izel, bro ar dud kaloneg.

Diskouezet e oe d'eZHAN dre destenio skler
Ez ea di, gant eur feiz vraz, abaoe pell-amzer,
Tud a-leiz diouz Breiz-Izel d'ober d'ehzi pedenn,
D'he meuli 'vit buzudou gret hervez ho goulenn.

Ragtal ar Pab a roaz da Werc'hez Runmengoll,
Hanvet gant ar Vretonet *Itron ar Remed-holl*,
Diou gurunen enn aour glan, war-n-ezhe mein prizuz,
Unan 'vit-hi hag eunn all 'vit he Mabig-Jesus.

Ann dregont a viz Mari (1) ma pardon Runmengoll :
Ann deiz-ze oe dibabet hag embannet dre holl
'Vit lakaat war ho fenn, enn harz troad ann oter,
Ann diou gurunenn gær ze, dre zorn Eskob Kemper.

Merc'h Anna, Mari, krouet hep tamm lod er pec'hed,
Mamm Doue en em c'hret den, chomet gwerc'hez bepred,
Rouanez ann holl envou, c'hoar ha mamm ann holl dud,
Ra zeuio ze enn hon touez da greski gloar ho prud !

Pa gleviz ar c'helo-man ma c'halon a dridaz :
Nevez c'hret e oan person e parouz vad Plougraz (2).
Gwestla riz mont e deiz-ze da ilis Runmengoll
'Vit goulenn na zeuje ked ma farouz ker diroll.

Ann deiz arog ar pardon e oen el leac'h santel,
Kichen ilis Runmengoll, dindan he zour huel,
Doue, c'houi hepken a oar petra dremen aman
E kalon ar pellerin : (3) Mari zo holl enn-han.

(1) *Le 50 mai 1838.*
(2) *Dans les Côtes-du-Nord.*
(3) *Pell-e-rin, je ferai loin.*

Ann ofern bred oa o ren , setu me enn iliz :
Leun oa a bellerinet war ho daou-c'hlin diskuiz,
Biskoaz den n'en euz gwelet bravoc'h tra , kaeroc'h skouer :
Henvel oant ouz sent ann env deut dirag ann oter.

Evit gwir, enn iliz-ze n'ouzoun ket petra zo
Ra d'ann den chomm, gant estlamm, stouet pa ver eno
'Vel santout e rer Jesus hag ar Werc'hez Vari :
Ear evruz ar baradoz a zo bepred enn-hi.

Goude ann ofern rejomp hor prof hag hor mennad,
Sioul 'vel eled ha daëlou o tont enn daou-lagad.
Ann daëlou-ze a goueze 'vel aour ha 'vel perlez,
Rag larout rajemp beza bet bennoz ar Werc'hez.

Ember, d'ann abardaez, oe ar c'hleier,
Gant ho moueziou joausa, er or gær oc'h ober,
Diredeg rer a bep tu : ann iliz, ar verred
Hag ann henchou tro-war-dro gant tud a zo leuniet.

Eur pennadig goude ze, eur groaz aour a zavaz,
Hag ar bobl war ann daou c'hlin ragtal en em strinkas :
Ann Eskob a zo o vont, dre eur prosesion,
Da zigori ar gouel braz vezo gant ar pardon.

Ho ! kaera prosesion e oe aman neuze !
Pellerinet hep niver renket war daou goste,
Eur goulou koar en ho dorn, a bed hep trei ho fenn :
Potred, e korf ho roched, ia enn dro diarc'hen.

Daoust ma oa eur mor a dud enn dro ha tro war dro,
Den na c'hoarze, na drouze, 'vel rer e meur a vro ;
Koz ha iaouank a gane hag a bede gant feiz :
Red eo mont di 'vit gwelout petra oa gweach-all Breiz.

Hag hen e welfer nep leac'h nemed e Runmengoll
Otronez, dimezelet, unanet gant ann holl
Oc'h ober 'vel pep hini wargerz ha war daou-c'hlin,
Gant-he ive enn ho dorn baz wenn ar pellerin ?

Pa oe distro ann Eskob hag ann dud enn iliz
Oa noz. Koulz-goude er meaz weljomp oa skler iskiz :
C'houezet oa eunn tan a joa ; ann ilis, ann tour kaer
A oa holl steredennet gant flam-bevjou seder.

War ann tour, e kreiz he dal oa tolen ar Werc'hez ;
Koant e oa hag estlammuz tost 'vel eunn doueez,
Larout rea d'eomp : bugale, ken-a-vezo warc'hoaz !
Pep hini ieaz enn he du, oa ked bet ker skanv c'hoaz.

Enn deiz warlerc'h, ar c'hleier mintin mad a zone,
'Vit gervel da Runmengoll bugale Mamm Doue,
Ann henchou hag ar parkou zo leun a gristenien :
Setu deut e Runmengoll tost-mad da gant mil den.

Enn eul lanneg zo tostig ouz iliz Runmengoll (1)
Hag a edo braz a-walc'h 'vit digemer ann holl,
Eno e oa bet savet eunn oter hag eunn tron :
Eno vezo kurunet penn Mari, hon Itron.

Douget oe di ar Werc'hez war ziu-skoaz belegen :
Ar joa a oa divuzul e touez ar gristenien.
Lakaet oe var he zron : ragtal Eskob Kemper
Evit larout ann ofern a ieaz ouz ann oter.

Gonde 'n ofern e teuz, gant he bintr hag ar chap,
D'ober ar pez oa urzet dre hon Tad holl, ar Pab.
Gand diou daled aour e pign, neuze e kurunaz
Pennou Jesus ha Mari : hah ann oll a stouaz.

Ha pa vije aour va zeod ha perlez va c'homzou
N'aljent ked larout petra grogaz er c'halonou :
Ann daou-ugent mil den ze a oe daou-lagad holl,
Digor chommaz ho genou : didrouz oe Runmengoll.

Setu tennou ann tarzou oe klevet o strakal,
Hag ar c'hleier da gana hag ho mouez da nijal ;
Kelou oe kaset gant-he d'ann dud oa a bell-pell,
Beteg zoken diwar vor, testou ho Mamm zantel.

Ann heol tom, rone ann deiz, eil dad peb krouadur,
Oa war he dron huela o sleria ann natur
He benn ru-tan a frinke, birvi rea he lagad,
He halan a alaoure koad, lanneg, park ha prad.

Pa welaz ar gurunen war benn he rouanez,
E tiskouezaz d'ann traou-all he laouenidigez :
Eur c'helc'h oe e dro d'ezhan gret gant peb liviou brao,
Eur gurunen oa kaeroc'h eget gwareg-ar-glao.

Gand ann env hag ann douar oe kurunet Mari :
Rag mar gallont kas breman ha gloar ha melodi
Beteg kreiz kalon Doue, n'ho dije ked gallet
Anez Jesus, ha Jesus anez Mari oa ked.

Pa oe peur-c'hret al lidou oe gwelet ar c'hroaziou
O tremen 'biou ar Werc'hez, enn ho mesk bannielou,
Mont rejont goreg ha kaer e trezeg ann iliz,
Belegien war-lerc'h a-leiz gant-he ho surpilliz.

(1) De Run hauteur, Mon lieu, Koll perditton.

Hogen, pevar beleg-all a zammaz gant enor
Ar c'hravaz kaer war b'hini oa steredenn Arvor :
Dougen rejont anezhi evit e c'has d'he zi,
Eskob ha c'haloniet war lerc'h a iea gant-hi.

'Vit dizamma va c'halon 'm euz ranket aliez
Lezel daelou da redeg dre deneredigez,
Biskoas n'eo bet ker red d'in evel oe ar veach-man,
Pa oa Mari o vale uz d'ar bobl oa aman.

Larout rajeur e oa bev deut diouz ar baradoz,
Hag e roe da Vreiziz 'beurz he Mab he bennoz ;
Eur burzud oe 'vit ann holl : hag ar galon galed
Rankaz ive skuill daelou, gant ar feiz oa trec'het.

Pa oe Gwerc'hez Runmengoll douget gant gloar d'he zi,
Kement den a oa eno a iez di da bedi.
Ha goude ar gousperou eur prosesion braz
Oe gret enn dro d'he iliz. Mont kuit oe red, siwaz !

Kenavo 'ta, leac'h santel, douar sant Guenole,
• Kenavo iliz Gralon, e Breiz gweach-all roue,
Iliz savet war al leac'h oa ann diaoul Tentates
O lakaat da redeg gwad tud dre vuntrerez.

'Vit ze al leac'h-ze euzuz oa hanvet Runmengoll,
Hag e oe laket eno Gwerc'hez ar Remed-Holl.
Diskouezet eo ze gant-hi : enn he iliz war dro
E weler testeniou e par kement droug zo.

Pa oen pell diouz Runmengoll em zav ez oun chomet,
Hag e kleviz tro-war-dro moueziou pellerinet
O kana ar gwerziou kaer prenet digant tud dall
Ho c'hane, e pad ann deiz, er verred ha leac'h-all.

Kanit anezho, Breiziz, rag beza int gwerzou
Gret gant skiant ha kalon ha gant gwell-vad komzou.
Gret int e brezoneg mad, nan e koz vrezoneg
Evel ar re zo kalz re e brezoneg-galleg.

Barzet, pere hoc'h euz gret, enn enor d'ar Werc'hez,
Ar gwerzou-ze zo ker c'houek, d'ehoc'h kant meuleudigez :
Ra vezo brudet ar YANN, kichen Treger, mestr-skol,
Ra vezo brudet ar SKOUR, barz Itron Runmengoll.

Kenniget, gant Barz Menez-Bre, d'he garantez Barz Itron-Varia Runmengoll.